

大学通用 俄语

1

主编 武晓霞

编者 高欣 王蓉 葛焱磊

审校 A. A. Космач

高等教育出版社

大学通用 俄语

DAXUE TONGYONG EYU

1

主编 武晓霞

编者 高欣 王蓉 葛焱磊

审校 A. A. Космач

mooc.com/ba...
m.moc.com/ba...
...
...
...

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

高等教育出版社·北京

图书在版编目(CIP)数据

大学通用俄语.1 / 武晓霞主编;高欣,王蓉,葛焱磊编. -- 北京:高等教育出版社,2015.9

ISBN 978-7-04-043242-8

I. ①大… II. ①武… ②高… ③王… ④葛… III. ①俄语—高等学校—教材 IV. ①H35

中国版本图书馆CIP数据核字(2015)第192306号

策划编辑 李炎
插图选配 王凌轩

责任编辑 孙悦
责任校对 吴思逸

封面设计 张志奇
责任印制 毛斯璐

版式设计 孙伟

出版发行 高等教育出版社
社址 北京市西城区德外大街4号
邮政编码 100120
印刷 北京中科印刷有限公司
开本 787mm×1092mm 1/16
印张 16
字数 292千字
购书热线 010-58581118

咨询电话 400-810-0598
网址 <http://www.hep.edu.cn>
<http://www.hep.com.cn>
网上订购 <http://www.landaco.com>
<http://www.landaco.com.cn>
版次 2015年9月第1版
印次 2015年9月第1次印刷
定价 39.80元

本书如有缺页、倒页、脱页等质量问题,请到所购图书销售部门联系调换
版权所有 侵权必究
物料号 43242-00

前 言

《大学通用俄语》根据教育部审定的《大学俄语课程教学要求》的有关规定和要求编写，分 1、2 两册，供高等院校以俄语为第二外语的本科生和研究生使用。

本教材的目的是使学习者在 180 学时内掌握俄语的语音、语法，达到《要求》基础阶段三级要求的最低词汇量约 1,700 个单词，并具有最基本的听、说、读、写、译技能。

第 1 册共 15 课，656 个单词，计划 90 学时完成。前 4 课是语音课，每课包括基本语音、语调、句型，计划 4 学时完成。语音课后附有复习题和测试题（2 学时）。从第 5 课开始是基础课，包括句型、主题会话、课文、语法 4 部分，均围绕本课语法进行，每课计划 6 学时。语法以词法（变格和变位）为主，以表解、图示等形式列出，并配有大量练习。基础课后附有两套复习题和测试题（6 学时）。教材还附有多媒体课件，内容覆盖全书，并收入复习题、练习题参考答案及语法部分的各格用法，丰富详尽。

《大学通用俄语》在句型、对话、课文的选编，单元的架构，练习的设计等方面力求体现科学性、体系性、实用性、新颖性。为了提高学习者的兴趣，本书以一个俄罗斯家庭为线索贯穿全部对话和课文，帮助学习者在学习俄语的同时了解和掌握俄罗斯人日常生活和文化交际中的言语规则。本教材的对话和课文展现了中国学生在俄罗斯的学习和生活，使学生了解中俄日常生活中的各种趣闻和文化差异。每课最后附有一篇与本课主题相关的文化国情介绍，并在多媒体课件中附有相关影像资料，旨在提高学习者的兴趣和积极性，掌握更多俄语语言国情文化知识。

本教材由外教 Анастасия Алексеевна Космач 审校。

由于编者水平有限，书中疏漏和错误在所难免，恳请同行和学者批评、指正。

亲爱的朋友们，大家好！

我叫安东，是国立莫斯科大学语文系二年级的学生。我很高兴有机会把我的一家人介绍给你们，并带你们一起学习俄语，了解俄罗斯的方方面面。李平是我的中国朋友，他是来自北京大学的交换生，我们俩住在同一宿舍。我教他学习俄语，他教我学习汉语。我经常带他到我家做客，和我的家人共度节假日，还带他参观了俄罗斯的许多名胜古迹。去年暑假我有幸跟他去中国游玩，度过了一个难忘的假期。希望你们学习俄语，以后有机会来俄罗斯留学或旅游，我会很乐意当你们的导游。俄语很难学，但中文也不简单啊。不过我相信：世上无难事，只怕有心人。（**При желáнии всегó мóжно добíться!**）祝你们取得好成绩！（**Желáю Вам больш́их успе́хов!**）

下面介绍一下我的一家和中國朋友：

祖父 **Ива́н Ива́нович Ива́нов** — профе́ссор МГУ

祖母 **Еле́на Никола́евна Ива́нова** — пенсионе́рка

爸爸 **Алекса́ндр Ива́нович Ива́нов** — инже́не́р

妈妈 **Ольга Па́вловна Ива́нова** — врач

维佳（哥哥）**Ви́тя** — програ́ммист

安娜（姐姐）**Анна** — аспи́рантка

卡佳（妹妹）**Ка́тя** — шко́льница

李平（安东的中国同学）**Ли Пин** — студе́нт

李娜（安娜的中国同学）**Ли На** — аспи́рантка

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВОДНАЯ ЧАСТЬ 导论课

УРОК 1

1

I. 语音 Фонэтика	2
1. 俄语字母.....	2
2. 元音 а о у э и.....	2
3. 辅音 м н л д т б п з с.....	3
4. 音节和重音.....	6
5. 元音 а、о 的弱化.....	6
II. 语调 Интона́ция	7
1. 俄语句子的语调.....	7
2. 调型 1.....	8
3. 调型 3.....	8
III. 句型 Речевые образцы	10
1. Это ма́ма. То па́па.....	10
2. Па́па там. Там па́па.....	10
3. Это поёт? — Да, это поёт.....	10
IV. 文化 Культúра	
俄语 (Ру́сский язы́к)	13

УРОК 2

14

I. 语音 Фонэтика	15
1. 元音 е ё ы я ю.....	15
2. 辅音 й в ф г к ж ш ч.....	16
3. 清浊辅音的音变.....	20
4. 元音 е、я 的弱化.....	20

II. 语调 Интона́ция	21
1. 调型 2.....	21
2. 调型 4.....	22
III. 句型 Рече́вые образцы́	23
1. Кто э́то?	23
2. Что э́то?	24
3. Это студéнт и́ли ассистéнт?.....	24
IV. 文化 Культóра	
俄罗斯概况 (О Росси́и)	27

УРОК 3 28

I. 语音 Фонéтика	29
1. 辅音 р х ц щ.....	29
2. 软音符号 ь 和硬音符号 ъ.....	30
II. 语调 Интона́ция	32
1. 调型 5.....	32
2. 句子的语段.....	32
III. 句型 Рече́вые образцы́	33
1. Это кнѝга, а то газéта.	33
2. Нет, э́то не инженеръ.....	33
3. Это не кнѝга, а газéта.....	33
IV. 文化 Культóра	
俄罗斯人的姓名 (Ру́сские имена́)	37

УРОК 4 39

I. 语音 Фонéтика	40
1. 某些音组的读音.....	40
2. 俄语字母拼读表.....	41
3. 俄语字母的名称.....	41
4. 俄语字母歌.....	43
II. 语调 Интона́ция	44
语调小结.....	44

III. 句型 Речевые образцы	45
1. Он ваш сосед?.....	45
2. Он не мой отец.....	45
IV. 文化 Культура	
俄罗斯套娃 (Матрёшка)	48

ПОВТОРЕНИЕ УРОКОВ 1 – 4 49

КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА I 51

ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ 基础课

УРОК 5 53

I. 句型 Речевые образцы	54
1. Что ты делаешь?.....	54
2. Мы не работаем.....	54
II. 对话 Диалог: Сейчас они поют и танцуют	56
III. 课文 Текст: Они вместе занимаются	57
IV. 语法 Грамматика	59
1. 俄语词的分类.....	59
2. 句子成分	60
3. 动词变位 (1)	61
V. 文化 Культура	
歌曲《喀秋莎》 («Катюша»)	64

УРОК 6 65

I. 句型 Речевые образцы	66
1. Я студент.....	66
2. Чей это журнал?	66
3. Какой это журнал?.....	66

II. 对话 Диалог: Наша кварти́ра	67
III. 课文 Текст: Наш университет	69
IV. 语法 Граммáтика	71
1. 名词的性和数	71
2. 形容词的性和数	73
3. 形容词性代词的性和数	74
4. 人称代词的性和数	75
V. 文化 Культóра	
红场 (Крáсная плóщадь)	78

УРОК 7

79

I. 句型 Речевые образцы	80
1. Здравствуйте!	80
2. Пусть он читáет текст!	80
3. Давáйте танцевáть!	80
II. 对话 Диалог: Интересное фóто	82
III. 课文 Текст: Наша семья	83
IV. 语法 Граммáтика	85
1. 动词变位 (2)	85
2. 动词命令式	87
V. 文化 Культóра	
彼得大帝 (Пётр Великий)	90

УРОК 8

92

I. 句型 Речевые образцы	93
1. Где лежáт журналы?	93
2. О ком говорят студéнты?	93
3. О чём они́ говорят?	93
II. 对话 Диалог: Они́ говорят о нóвом фíльме	95
III. 课文 Текст: Наша семейная библиотéка	97
IV. 语法 Граммáтика	99

1. 名词的格..... 99
2. 名词第 6 格..... 100
3. 形容词第 6 格..... 101
4. 形容词性代词的第 6 格..... 101
5. 人称代词和疑问代词 кто, что 的第 6 格..... 102

V. 文化 Культúра

- 叶卡捷琳娜二世 (Екатери́на II) 104

УРОК 9

106

- I. 句型 Речевые образцы 107
  1. Вечером я буду делать (сделаю) упражнения..... 107
  2. Я вставал (встал) рано. 107
- II. 对话 Диалог: Анна изучает китайский язык 109
- III. 课文 Текст: О жизни в университете 111
- IV. 语法 Грамматика 113
  1. 动词的体..... 113
  2. 动词的现在时 114
  3. 动词的将来时 114
  4. 动词的过去时 115
  5. 动词 быть 的用法..... 115
- V. 文化 Культúра

文学泰斗托尔斯泰 (Корифей литературы — Толстой)
..... 120

УРОК 10

121

- I. 句型 Речевые образцы 122
  1. Чей это словарь? Это словарь моего отца..... 122
  2. У кого есть карандаш? 122
  3. Сколько писем в сумке? 122
  4. На столе нет ручек. 122
- II. 对话 Диалог: Сколько человек в вашей семье? 125
- III. 课文 Текст: Экскурсия на завод 126

IV. 语法 Грамматика	129
1. 名词第 2 格.....	129
2. 形容词第 2 格.....	132
3. 形容词性代词第 2 格.....	132
4. 人称代词和疑问代词 кто, что 的第 2 格.....	133
V. 文化 Культúра	
东正教 (Правослáвие)	136

ПОВТОРЕНИЕ УРОКОВ 5 – 10 137

КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА II 141

УРОК 11 143

I. 句型 Речевые образцы	144
1. Что вы читáете?	144
2. Когó спрашивает учíteль?	144
3. Куда вы идёте?	144
4. Как вас зовúт?	144
II. 对话 Диáлог: Все дéлают домáшнюю рабóту	147
III. 课文 Текст: Кто дóлжен дéлать домáшнюю рабóту	149
IV. 语法 Грамматика	151
1. 名词第 4 格.....	151
2. 形容词第 4 格.....	152
3. 形容词性代词第 4 格.....	153
4. 人称代词和疑问代词 кто, что 的第 4 格.....	154
5. 运动动词.....	154
V. 文化 Культúра	
加加林 (Гагáрин)	157

I. 句型 Речевые образцы	159
1. С кем вы познакомились?	159
2. Чем пишут дети?	159
3. Кем вы будете после института?	159
4. Чем вы занимаетесь?	159
II. 对话 Диалог: Какими видами спорта ты занимаешься? ...	162
III. 课文 Текст: Каким быть?	164
IV. 语法 Грамматика	166
1. 名词第 5 格	166
2. 形容词第 5 格	168
3. 形容词性代词第 5 格	168
4. 人称代词和疑问代词 кто, что 的第 5 格	169
V. 文化 Культура	
画家列宾 (Репин)	171

I. 句型 Речевые образцы	173
1. Кому вы подарили цветы?	173
2. По понедельникам у нас бывает русский язык.	173
3. К кому вы идёте?	173
4. Сколько вам лет?	173
II. 对话 Диалог: Откуда ты родом?	176
III. 课文 Текст: Немного о себе	178
IV. 语法 Грамматика	180
1. 名词第 3 格	180
2. 形容词第 3 格	181
3. 形容词性代词第 3 格	182
4. 人称代词和疑问代词 кто, что 的第 3 格	182
V. 文化 Культура	
画家列维坦 (Левитан)	185

I. 句型 Речевые образцы	187
1. Сколько новых фотó висит на стене?	187
2. Сколько новых студéнтов живёт в этой комнате?	187
3. Сколько вечерних газéт лежит на столе?	187
II. 对话 Диалóг: Завтра можно попасть в любой музей Москвы бесплатно	189
III. 课文 Текст: Международный день музеев	191
IV. 语法 Грамматика	193
1. 名词各格的意义及用法	193
2. 数词	194
V. 文化 Культóра	
赫鲁晓夫墓 (Пáмятник Хрущёву)	198

I. 句型 Речевые образцы	200
1. Котóрый час сейчас? (Скóлько сейчас времени?)	200
2. В котóром часу (Когда) бóдет собрание?	200
3. Когда вы родились?	200
II. 对话 Диалóг: Куда ты едешь на каникулы?	202
III. 课文 Текст: Как я провёл воскресенье?	204
IV. 语法 Грамматика	207
1. 日期表示法	207
2. 钟点表示法	207
V. 文化 Культóра	
艾尔米塔什博物馆 (Эрмитáж)	211

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 俄语常用语 223

013

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 常见俄语人名表 226

СЛОВАРЬ 词汇总表 228

I. 语音 Фонетика

1. 俄语字母
2. 元音 а о у э и
3. 辅音 м н л д т б п з с
4. 音节和重音
5. 元音 а、о 的弱化

II. 语调 Интонация

1. 俄语句子的语调
2. 调型 1
3. 调型 3

III. 句型 Речевые образцы

1. Это ма́ма. То па́па.
2. Па́па там. Там па́па.
3. Это поэ́т? – Да, э́то поэ́т.

IV. 文化 Культура

俄语 (Русский язык)

I

ФОНЕТИКА

1. 俄语字母

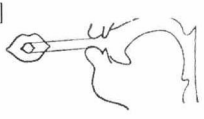

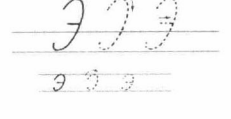
俄语共有 33 个字母，其中包括：10 个元音字母，21 个辅音字母，2 个无音字母。

10 个元音字母：а, о, у, э, и, ы, я, ё, ю, е

21 个辅音字母：л, м, н, р, й, б, в, г, д, з, ж, п, ф, к, т, с, ш, х, ц, ч, ш

2 个无音字母：ь, ъ

2. 元音 а, о, у, э, и

字母	发音	图示	书写
А а	发音时，口张大，舌身自然平放，声带振动。	[a] 	
О о	发音时，双唇成圆形，舌后部向上抬起，声带振动。	[o] 	
У у	发音时，双唇前伸，成圆筒状，舌后部上抬，声带振动。	[y] 	
Э э	发音时，口微张开，嘴角向两边舒展，舌前部向上颚抬起，声带振动。	[э] 	
И и	发音时，口张得比 э 小，双唇向两旁舒展，舌中部向上抬起并向前伸，声带振动。	[и] 	

听录音，跟读。

а-о-а   а-о-у   а-э-а   а-э-и

у-о-у   у-о-а   и-э-и   и-э-а

3. 辅音 м, н, л, д-т, б-п, з-с

字母	发音	图示	书写
М м	双唇闭拢，气流经鼻腔流出，声带振动	[м] 	

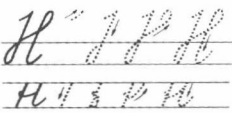

听录音，跟读。

ма-мо-му-мэ-ми

ам-ом-ум-эм-им

мам-мом-мум-мэм-мим

字母	发音	图示	书写
Н н	口微张，舌尖紧贴上齿，形成阻塞，气流由鼻腔流出，声带振动。	[н] 	

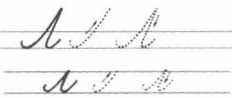
听录音，跟读。

на-но-ну-нэ-ни

ан-он-ун-эн-ин

нам-ном-нум-нэм-ним

нан-нон-нун-нэн-нин

字母	发音	图示	书写
Л л	发音时，舌前部与上齿龈紧贴，舌中部下凹，舌后部稍抬起，气流由舌两侧而出，声带振动。	[л] 	

听录音，跟读。

ла-ло-лу-лэ-ли

ал-ол-ул-эл-ил

лам-лом-лум-лэм-лим

лан-лон-лун-лэн-лин

лал-лол-лул-лэл-лил